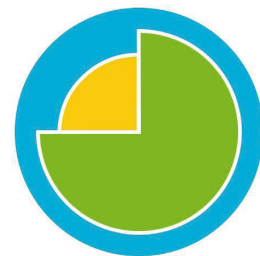

JIRŘÍKOVINY

www.homijiretin.cz Horní Jiřetín a Černice info, červen, červenec, srpen 2019

Foto: Ibra Ibrahimović

Slovo starosty

V uplynulých 15 měsících jsme si kvůli epidemickým opatřením museli odříci mnohé z toho, nač jsme byli zvyklí. Nyní se nám opět otevírá možnost setkávání na kulturních a společenských akcích města. Některé z nich proběhly již v červnu, na další se můžeme těšit také o prázdninách. V sobotu 24. července se uskuteční koncert pro housle a varhany v našem kostele. Interprety budou slavný český houslista Václav Hudeček a významný pražský varhaník Pavel Svoboda. V srpnu se můžeme těšit na tradiční jirětinskou pouť a městské slavnosti s velmi bohatým doprovodným programem.

V úterý 22. června navštívili naše město členové Podvýboru pro regiony a transformaci Senátu Parlamentu ČR. Důvodem návštěvy byl zájem senátorů o projekt „komunitní energetiky“, který naše město zahájilo

již před dvěma lety. Jedná se o městskou distribuční soustavu propojující prozatím šest městských domů s trafostanicí vybudovanou městem a s fotovoltaickou elektrárnou umístěnou na střeše „horní“ budovy školy. Projekt bude pokračovat i v dalších letech, a to jednak rozšířením stávající fotovoltaiky, dále zateplením objektů a také postupným připojováním dalších městských budov do soustavy. Zúčastnění senátoři náš projekt ocenili jako významný příklad energetických a ekonomických úspor, který zároveň ukazuje cestu k decentralizaci a ekologizaci české energetiky. Senátoři budou náš projekt komunitní energetiky předkládat i dalším obcím a městům jako příklad vhodný k následování.

Po mnoha odkladech bylo konečně započato s celkovou obnovou náměstí 1. máje (U Karbanů). Během letních měsíců bude odstraněna podstatná část nevzhledných

asfaltových ploch, ty pak budou nahrazeny kamennými dlažbami a zelenými zatravněnými plochami, které budou osázeny vhodnými dřevinami. Chybět nebude ani vodní prvek, jehož konkrétní podoba se ještě dohaduje.

Vážení spoluobčané, závěrem svého příspěvku bych vám všem rád popřál příjemné a klidné léto a pohodové prázdniny plné pěkných zážitků.

Vladimír Buřt

**Také Horní Jiřetín myslí
na jižní Moravu.
Město podpořilo
nejvíce postižené obce
finanční částkou.**

Rozhovor s Michalem Zbuzkem

„Nejraději běhám někde po kopcích v přírodním terénu a užívám si čerstvého vzduchu a výhledů do údolí,“ říká v rozhovoru pro městské listy Michal Zbuzek (roč. 1985). Sportovec a vystudovaný chemik v něm prozrazuje mnohé. Mluví o zatím nejtěžším běžeckém závodu, o tom, kdo ho přivedl ke sportu nebo chemii a také jaké má plány do budoucna.

Kolik jste už tak přibližně naběhal kilometrů?

To snad raději ani nechci vědět, myslím, že snazší by bylo spočítat, kolik párů bot jsem tímto sportovním koníčkem již zlikvidoval. Celkovou statistiku naběhaných kilometrů si nevedu, odhaduji však, že by to mohlo být zhruba kolem 25 000 km. Za posledních 12 měsíců jsem naběhal 3400 km, to vím zcela přesně. Je pravdou, že běhu se poslední dobou věnuji trochu intenzivněji. Dříve jsem naopak pravidelně jezdil na kole. Myslím, že celkový počet mnou ujetých kilometrů na silničním či horském kole většinu čtenářů Jiříkovin celkem překvapí, protože tolik možná nenajeli ani autem. Na kole mám najezděno vysoce přes 100 000 kilometrů. Takoví motorkáři by asi konstatovali, že mám již přetočený tachometr. Co na to říct: Ano, mám, možná již dokonce dvakrát.

Kdo vás přivedl ke sportu?

Ke sportu mě vedli samozřejmě rodiče, ale nebylo to tak, že by mě nutili, mám prostě rád pohyb. K tomu jsem od mala velmi soutěživý a nerad prohrávám. Myslím, že určitou roli v mě, řekněme, bohaté sportovní kariéře hrála učitelka na základní škole (paní Drdová), na jejíž hodiny tělocviku mile rád vzpomínám. Myslím, že jí dlužím velké poděkování za to, jakým způsobem mě tenkrát ve svém volném čase připravovala na přijímací pohybové zkoušky na sportovní gymnázium, které jsem následně úspěšně zvládl, což jednoznačně odstartovalo sportovně nejzajímavější etapu mého života. Velké uznání patří rodičům, kteří mě v této mnou vybrané sportovně-studijní cestě vždy maximálně podporovali. Když se na to teď zpětně dívám, po finanční stránce to pro mě tenkrát bylo velmi náročné. O to víc mě těší, jakým způsobem jsem s jejich podporou ve finále naložil, s tím, že jsem ve správný čas zatáhl za ruční brzdu a dal přednost studiu na vysoké škole před sportem.

Jste sportovní rodina?

Myslím, že když tuto otázku položíte komukoliv z Horního Jiřetína a Černic, odpověď bude stejná: Zbuzkovi, ano znám, to je ta rodina sportovních „bláznů“. Upřímně, poslední dobou si poměrně často to stejné říkám i já o svém tátovi (Jaroslav Zbuzek,

56 let), který měsíčně naběhá více kilometrů nežli já a k tomu se 2–3krát týdně jede projet na kole s další partou sportovních nadšenců s tím, že se z projížďky vrátí, že najeli 100 kilometrů. Nezbyvá mi než si zaklepat na čelo – „blázen“.

Nejlepší sportovec v rodině je kdo?

Záleží, z jakého pohledu se na to podíváte. Nejlepších časů na běžeckých či cyklistických závodech dosahuji určitě já, mohu tedy tvrdit, že jsem z rodiny nejrychlejší. Nutné je ale dodat, že na většině závodů je startovní pole rozděleno do kategorií dle věku a pohlaví a nezřídka se stává, že jsem z rodiny nakonec vlastně ten nejhorší, s tím, že táta a sestra se ze závodu vrací s medailí a já pouze s dobrým pocitem. Vlastně bych mohl tvrdit, že nejlepším sportovcem v rodině je má 4letá dcera, která chodí na atletické tréninky od 2 let a je celkem úsměvné se na ten její zápal do tréninku dívat.

Vy jste se věnoval cyklistice, kterou jste opustil kvůli studiím na VŠCHT?

Ano, cyklistice jsem se dříve věnoval opravdu hodně, ale to je již dávná minulost. Jak jsem již uvedl, abych se tomuto sportu mohl věnovat naplno, rozhodl jsem se v 15 letech pro sportovní gymnázium v Jablonci nad Nisou, kde byly ty nejlepší podmínky pro kvalitní trénink a regeneraci pod dohledem reprezentačního trenéra Miloslava Hollosiho. Jezdil jsem za cyklistický tým KC Kooperativa a v juniorské kategorii byl členem širšího reprezentačního družstva ČR na horském a silničním kole.

Jak na toto období vzpomínáte?

Vzpomínám na něj rád,

byly to bezstarostné roky, kdy jsem každý víkend trávil někde po závodech, a když se nad tím zamyslím, tak se mi celkem i dařilo a na většině závodů jsem se umísťoval v top 3. Objel jsem i řadu evropských a světových pohárů, kde byla již kompletní cyklistická špička, a tam jsem zpravidla bojoval o první desítku. Během mého působení na sportovním gymnázium jsem měl i několik celkem ošklivých pádů a střetů s automobilem, které slibně se rozvíjející kariéru zabrzdlily. Těžké rozhodování pro mě nastalo na začátku posledního ročníku gymnázia, kdy jsem měl takové dilema, zda jít na trénink, nebo se začít věnovat více

škole a přípravě na vysokou školu. Chtěl jsem jít na Vysokou školu chemicko-technologickou, a sportovní třída ve 3. a 4. ročníku neměla v osnovách výuku chemie. Naštěstí mi škola a trenér umožnili, abych na chemii a chemické laboratoře chodil s nesportovní třídou 8letého klasického gymnázia a nakonec jsem byl jediný ze sportovní třídy, který z předmětu chemie maturoval. Na Vysokou školu chemicko-technologickou jsem se dostal, měl jsem to štěstí, že tenkrát se akorát otevřela pobočka v Mostě-Velebudicích a nemusel jsem tak dojíždět příliš daleko.

A cyklistika šla úplně stranou?

Cyklistice jsem se věnoval i během studií na VŠCHT, je ale pravdou, že během zkouškového období jsem kolo obvykle nechal v garáži a to se následně negativně podepsalo i na mé výkonnosti, kdy jsem na ty nejlepší již začal ztrácet. Cyklistika je v tomto ohledu celkem náročná, pokud se na závodech chcete umisťovat, měl byste tréninku věnovat alespoň 2 hodiny denně, zhruba 20 hodin týdně. Tolik volného času jsem při studiu vysoké školy prostě již neměl a postupně jsem tak přesedlal na běh, prvotně abych se udržoval v dobré fyzické kondici, zároveň abych si vyčistil trochu hlavu od učení.

Co vás přivedlo k chemii?

S trochou nadsázky bych asi mohl odpovědět, že každé ráno pohled z okna a taková ta zdravá zvědavost. Nikdy mě nenapadlo, že bych se v dospělosti třeba stěhoval někam jinam, a upřímně, okres Most je díky spo-

lečnosti ORLEN Unipetrol, která je zároveň největším zaměstnavatelem v Ústeckém kraji, takřka pouze o chemii. V chemickém závodě pracovala i babička s dědou. Myslím, že primárně oni mě k chemii vedli od malička.

Měl jste rád chemii i na základní škole?

Ano, chemii jsem měl rád již na základní škole a rád vzpomínám na paní učitelku Benešovou, která mi jedničku z chemie nikdy nechtěla dát jen tak zadarmo a každé pololetí jsem si ji tvrdě musel vybojovat. To si pamatuji opravdu živě, každé pololetí jsem to měl mezi jedničkou a dvojkou a byl jsem tak zkoušen z látky za celé pololetí. Na druhou stranu mě to vždy dokopalo celé učivo si zopakovat. Určitě se sluší na tomto místě poděkovat babičce (Blanka Krnáčová), která mi doma, pokud jsem během hodiny chemie cokoliv nepochopil, vše vysvětlila. Současně bych chtěl poděkovat paní učitelce Benešové za to, že mě na základní škole trochu v hodinách chemie „mučila“. Myslím, že ji celkem asi potěší, že jsem nakonec chemii vystudoval, a dokonce že mám z chemie doktorát.

Když vynecháme pandemii, tak kolika závodů se běžně účastníte?

V průměru by to mohl být tak jeden závod týdně, možná více. Víkendová dopoledne obvykle trávíme s tátou a sestrou na běžeckých závodech. V období pandemie tomu nebylo jinak. Rozdíl byl pouze v tom, že během pandemie nebyly hromadné starty závodů, ale startovalo se intervalovým způsobem, aby se lidé na startu nesrocovali a riziko nákazy se tak omezilo v co největší možné míře. Jsem rád, že pandemická opatření jsou již postupně rozvolňována a vše se vrací k normálu. Systém intervalových startů mi moc nevyhovoval, protože člověk během závodu neví, jak si vlastně stojí, zda v závodě vede, nebo je třeba až desátý. Kontaktní závody jsou v tomto ohledu mnohem záživnější, protože ten závod můžete tvořit

a soupeřům závod častou změnou tempa trochu znepříjemnit.

Nelze nezmínit úspěchy z posledních měsíců... 22 závodů, jednadvacet skvělých umístění... To potěší, ne?

Ano, je to super, že se takhle daří. Je pravda, že poslední rok věnuji běžeckému tréninku více než kdy dříve, čas od času se po tréninku i protáhnu a snažím se nechat tělo před závodem trochu zregenerovat. Jsou to takové malé střípky, které ve finále dělají výsledek. V posledních měsících mám opravdu formu, ty časy, které nyní běhám, mě samotného překvapují. Nerad bych ale tyto sportovní úspěchy na regionální úrovni nějak přeceňoval. Kdybych startoval na nějakém velkém závodě, jako je třeba Pražský maraton, pravděpodobně se neumístím ani v top 100. Taková je realita, běžecká špička je výkonnostně úplně jinde. Ambice, abych se výkonnostně posouval stále výše a výše, již ani nemám, zůstávám nohama na zemi. Budu rád, když se mi budou vyhýbat zranění a když to bude ještě pár let běhat tak jako nyní.

Kde nejraději běháte?

Nejraději běhám někde po kopcích v přírodním terénu a užívám si čerstvého vzduchu a výhledů do údolí. Naopak mě vůbec nebaví běhat někde na stadionu po ovále, tam mě nikdy neuvidíte. Snažím se trasy neustále měnit a neběhat jednu trasu stále a pořád dokola. Aktuálně řešíme koupi domku v Českých Zlatnících, předpokládám, že poté budu mít na několik měsíců opět vystaráno a budu objevovat nové a nové běžecké trasy.

Který běžecký závod byl podle vás zatím nejtěžší?

Podle mého názoru zde platí jedno pravidlo a to, že čím je závod delší, tím je také těžší. Za svou bohatou sportovní kariéru jsem absolvoval i několik ultra-běhů. Pokud bych měl vyzdvihnout jeden konkrétní závod, zmínil bych TATRY RUNNING TOUR,

který jsem absolvoval s tátou v roce 2017. Jednalo se o 3etapový běžecký závod v krásném horském prostředí, kde jednotlivé etapy startovaly u Štrbského plesa ve Vysokých Tatrách na Slovensku. Tento závod mi utkvěl v paměti nejen svou obtížností, kdy jsme zdolávali spousty výškových metrů, ale také tím, že byt se závod konal v druhé polovině června, v průběhu závodu bylo opravdu extrémní počasí, kdy na vrcholcích hor sněžilo

a horská služba závod byla nucena nakonec zastavit, protože to bylo velmi nebezpečné. Jen pro představu, přes vrcholky hor, kde padal sníh a foukal velmi studený vítr, jsme probíhali v trenkách a v tílku. Pamatuji se, že táta tenkrát do provizorního depa doběhl s drobnými omrzlinami. Rovněž si vybavuji, že jsem si na jednom vrcholu chtěl vzít z batohu větrovku, ale byl jsem tak promrzlý, že jsem nebyl schopen sám si ji obléci. Naštěstí na tom místě byla horská služba, která mi pomohla do větrovky se nějak nasoukat.

To bylo teda celkem drsné...

Když se na to podívám takhle zpětně, byla to docela sranda. Je fakt, že zbytek rodiny trnul v cíli hrůzou, zda jsme v pořádku, protože organizátoři závodu pouze oznámili, že byl závod horskou službou pro nepřízeň počasí zastaven a že se závodníci do cíle dopravují svépomocí. Jedno vím ale jistě, na tento závod se někdy v budoucnu opět vrátím, abych si znovu užil ty nezapomenutelné výhledy.

Mohl byste prozradit něco o svých plánech do budoucna?

Zkraje července s manželkou Nikolou čekáme další přírůstek do rodiny a mé plány tak nejsou toliko spojeny se sportovními aktivitami, každý člověk během života mění své priority a já v tomto ohledu nejsem asi výjimkou. Sport sice nadále zůstane podstatnou částí mého života, ale určitě nemám v plánu se nadále každý víkend zúčastňovat závodů. Naopak mám v plánu více času trávit doma s rodinou, zútulňovat nově zakoupený domek a vymýšlet společné sportovní aktivity s manželkou a oběma dětmi. Až časem se ukáže, zda děti budou mít tak jako já sportovního ducha, což bych si opravdu přál, abych jim mohl předat nabyté zkušenosti a postupně se transformovat do role trenéra a rovněž zodpovědného tatínka.

Jiří Beneš

Foto: archiv MZ

Gymnastky čeká soustředění

V sobotu 19. 6. 2021 se konal v hale na Mezihoří skupinový závod trenérky Michaely Smolákové a jejich svěřenkyň. Závod proběhl za všech platných vládních opatření. Líbil se jak rodičům a příznivcům moderní gymnastiky, tak především gymnastkám. Závodnice tak mohly po dlouhé době ukázat své závodní sestavy a vyzkoušet si opět závodní atmosféru.

V úterý 22. 6. 2021 proběhl poslední trénink trenérky Kateřiny Bělinové v Ústí nad Labem.

V pondělí 28. 6. 2021 se rozloučily gymnastky trenérek Lucie Büttnerové, Jany Kejvalové a Jany Císařové. Rozloučení si společně užily v lanovém centru v Oseku.

I letos se budou konat letní soustředění. Tentokrát budou probíhat již na tři skupiny.

Celkem se všech soustředění zúčastní 75 děvčat a 9 trenérek.

Soustředění budou probíhat takto:

16.–24. 7. 2021 – Soustředění Klíny

17.–23. 7. 2021 – Soustředění Jesenice

24.–31. 7. 2021 – Soustředění Klíny

V září bude náš oddíl pořádat nábor pro nové gymnastky narozené v roce 2017, trenérkou nové skupiny bude Jitka Leichnerová.

Renáta Smoláková

Foto: OMG

Historický úspěch

Stolní tenisté Sokola Horní Jiřetín se zúčastnili kvalifikace o postup do Krajského přeboru 1. třídy. V této náročné prověrce postupně zvítězili nad hráči Bořislavy 10:1, Krupky 10:0 a družstvo Litoměřic porazili 10:4. Naši hráči senzačně postoupili a dali tak dárek oddílu k jeho právě desetileté činnosti. Je třeba ocenit výborné výkony všech hráčů. O tento nádherný úspěch se zasloužili Martin Pech st., Jiří Macháček, Jakub Röber a Josef Vondráček /zleva na fotu/.

Zdeněk Hylský

Foto: Zdeněk Hylský

Krátce ke stočnému

Vzhledem k řadě dotazů, ale i vyčítavých a někdy i vulgárních poznámek některých občanů k výši stočného v našem městě bych k této problematice rád uvedl několik zpřesňujících informací.

Město Horní Jiřetín vybuďovalo v letech 2012 až 2015 zcela novou splaškovou kanalizaci a čistírnu odpadních vod. Zcela novou proto, že zde předtím nikdy žádná splašková kanalizace nebyla a splaškové vody nebyly nijak čištěny. Vybudování nové splaškové kanalizace zakončené čistírnou bylo jednak faktickou nezbytností, jistě si většina z nás pamatuje zápach jiřetínského potoka – zvláště pak v letních měsících –, ale bylo také naplněním českých i evropských směrnic v oblasti ochrany ŽP.

Celková výše investice včetně přípojek činila cca čtvrt miliardy korun. Naše město, jako jedno z mála v rámci ČR, hradilo všem soukromým vlastníkům vybudování přípojek v plné výši (v součtu cca 30 mil. Kč). Dotace z fondů EU a ze státního rozpočtu ČR činily cca 170 mil. Kč. Zbytek hradilo město z naspořených prostředků. Stočné je nástrojem, který má vlastníkově kanalizační sítě a ČOV umožnit naspořit peníze na nutné opravy, modernizaci a případné rozšíření zařízení. Výši stočného po tzv. dobu udržetelnosti, tedy po dobu 10 let od kolaudace kanalizace a ČOV, určuje poskytovatel dotace – Státní fond ŽP –, zastupitelstvo města

na to nemá žádný vliv. Pokud by však mělo být stočné nastaveno tak, aby celkové příjmy z něho pokryly alespoň běžné náklady spojené s provozem soustavy, musela by jeho výše být výrazně vyšší, a to samozřejmě nikdo nechce. Např. za rok 2020 bylo na stočném vybráno 2 293 tis. Kč, ale náklady za totéž období činily 2 554 tis. Kč. V předchozích letech byl rozdíl v neprospěch příjmů ještě výrazně vyšší. Na stočném tedy město opravdu nevydělává. Myslet si, že si město z vybraného stočného sanuje náklady na jiné investiční záměry, je zcela mimo realitu.

Vladimír Buřt

Letní kino

Šťěstí je krásná věc

KOUPALIŠTĚ HORNÍ JIŘETÍN

31. 7. 2021

www.hornijiretin.cz

Facebook_Horní Jiřetín kulturní

Mladí hasiči slavnostně otevřou klubovnu

V březnu jsme se zúčastnili soutěže Požární ochrana očima dětí. Soutěž se pořádá v rámci celé České republiky a jejími účastníky jsou děti ze základních a mateřských škol nebo mladí dobrovolní hasiči. Každý je hodnocený zvlášť. Soutěž má tři kategorie: digitální, výtvarnou a literární. Hasiči ze SDH Černice se zapojili do výtvarné a digitální, kde v okresním kole vyhrál Petr Smolák a následně v krajském kole se umístil na 3. místě. Výtvarná kategorie je

rozdělena ještě podle věku dětí. I tam naši hasiči bodovali, v ZŠ 1 – 3. místo Jaroslav Špiroch, v ZŠ 2 – 1. místo Jan Práger a v ZŠ 4 – 1. místo Natálie Sotaková. Slavnostní vyhlášení vítězů se konalo 15. 6. 2021 ve velké zasedací místnosti Magistrátu města Most, kde dětem ceny předával starosta Okresního výboru hasičů Most Ladislav Langmajer a primátor města Most Jan Paparega. Na všechny jsme moc pyšní a všem ještě jednou gratulujeme!

V červenci mladé hasiče čeká týdenní soustředění v naší krásné nové klubovně a v září náš Černický Braňáček

Na podzim bychom rádi zmiňovanou klubovnu slavnostně otevřeli a ukázali. Zbývá ještě doladit pár drobností. Obrovské díky za ni patří našemu městu Horní Jiřetín, díky jeho podpoře mají mladí hasiči své zázemí, kde budou za špatného počasí trénovat a trávit čas například právě při soustředění. Už teď jsou z ní děti nadšené a spolu s trenéry neskutečně vděční. Moc děkujeme!

Jana Žázová

Družina navštívila knihovnu

Koncem června navštívila družinka místní knihovnu. Již ve dveřích děti přivítala knihovnice Jarmila Křížová, která si pro žáky připravila zajímavé povídky, jak jinak než o knížkách. Mluvilo se o knížkách trojrozměrných, velkých, malých a také o tom, jak si je děti mohou půjčovat a jak to vlastně v takové knihovně chodí. Došlo i na jazykolamy, u kterých si malí návštěvníci vyzkoušeli, jak mohou být záladné. V knihovně si žáci užili mnoho zábavy a domluvený čas jim velmi rychle utekl. Protože se všem setkání s paní knihovnicí líbilo, již se

předběžně domluvílo, že družina knihovnu určitě navštíví i v nadcházejícím školním roce.

Kateřina Dandová

Foto: KD

Příroda kolem nás...

Orel mořský (*Haliaeetus albicilla*)

Orel mořský je největším evropským dravcem a zároveň největším orlem žijícím v Česku. Rozpětí jeho křídel dosahuje až 2,4 m. Hnízdění začíná v březnu. Hnízdo má 1,6 m v průměru a 60 cm na výšku. Samice snáší 1–2 vejce v intervalu 1–5 dnů, mláďata se líhnou po 38–40 dnech. Pohlavně dospělá jsou v 5–6 letech. Orel se živí hlavně rybami, vodními ptáky (kachny), savci. V potravě převažují uhynulá zvířata. Mladý dravec je tmavohnědý, až černý, má černý zobák a černé oko. Dospělý je hnědý, hlava může být světlejší, má žlutý zobák a výrazně bílý ocas. Druhový název orla mořského je zavádějící, vyskytuje se totiž spíše než v blízkosti moří v oblastech rybníků, velkých jezer a řek na celé severní polokouli, kromě Ameriky.

Zajímavosti

- V roce 2006 byl u nás orel mořský vyhlášen ptákem roku.
- Pravidelně u nás zimuje okolo 150 ptáků a hnízdí okolo 30 párů.
- V ČR nemá orel mořský přirozeného nepřítele, ovšem nepřítelem číslo jedna bývá člověk.
- Je heraldickým symbolem Německa (ve státním znaku).
- Hnízdo po opakovaném používání a každoročních dostavbách může po letech

dosahovat až neuvěřitelných rozměrů. Jedno hnízdo na Islandu bylo orly údajně používáno plných 150 let.

- Chov orla mořského je zařazen do programu EEP (Europäisches Erhaltungs Program), který se zabývá chovem ohrožených druhů světové fauny, zařazených do Evropských záchranných chovů.
- V posledních týdnech byl spatřen i v okolí Horního Jiřetína.

Lucie Benešová

Zdroj: www.naturabochemica.cz/

Ledňáček říční (*Alcedo atthis*)

Ledňáček je průměrně (16,5 cm) velký pták. Je velmi výrazně zbarvený s oranžovou spodinou a modrým hřbetem, křídly a temenem. Výrazným znakem je také jeho nápadně dlouhý zašpičatělý zobák. Pro své krásné zbarvení je nazýván „létající drahokam“. Vyskytuje se u pomalu tekoucích čistých vod na velkém území Evropy, Asie a v severní Africe. Ve střední Evropě se přitom jedná o jediného zástupce své čeledi. Ledňáček říční je po většinu roku samotářsky žijící a přísně teritoriální pták. Živí se především menšími rybami, které loví střemhlavým útokem pod vodou, ale v malé míře se v jeho potravě objevuje i vodní hmyz a obojživelníci. Hnízdí v norách, které si sám hloubí ve strmých březích vod, v jedné snůšce přitom bývá 5–7 světlých vajec. Je

chráněn a jako silně ohrožený druh uveden v červené knize.

Zajímavosti

- Bylo vypořádováno, že zhruba každý jeho desátý útok bývá úspěšný, a protože se předpokládá, že za den spotřebuje zhruba kolem deseti rybek, musí se tak až stokrát za den potopit.
- K hnízdění si ledňáček vyhrabává zhruba metr dlouhé nory v hlinitých nebo písčitých březích.
- Celkem snadno poznáme, zda ledňáček má někde mláďata a zda je hodlá krmit. Když totiž potřebuje potravu pro sebe a vyletí z vody s rybkou, polyká ji hlavou napřed. Pokud ale drží rybku opačně, čili hlavou ven ze zobáku, můžeme si být takřka jisti, že ponese potravu buď samičce, nebo že bude krmit v noře mláďata.
- V České republice se ledňáček říční vyskytuje celoročně. I přesto, že je jeho populační trend na českém území v posledních letech na mírném vzestupu, stále jej řadíme mezi silně ohrožené, a tudíž i přísně chráněné druhy. Na území ČR totiž hnízdí pouze v počtu 300–700 párů, a to maximálně do nadmořské výšky 900 m.
- V posledních týdnech byl spatřen i v okolí Horního Jiřetína.

Lucie Benešová

Zdroj: www.naturabochemica.cz/

Netradiční školní rok z pohledu ZŠ a MŠ Horní Jiřetín

Přestože školní rok 2020/2021 začal a bude končit téměř klasickým způsobem, většina z něj tradiční nebyla. Obvyklý ruch běžného provozu ve škole ani školce nepanoval. Všudypřítomní žáci a děti v prostorách školy z velké části roku chyběli. To ovšem neznamenalo, že by učitelé či vedení školy zahálelo. Ihned po oznámení distanční výuky byla škola připravena reagovat na opatření a dle upravených rozvrhů se žáci každodenně setkávali se svými vyučujícími v online prostoru. Již na jaře loňského školního roku se žáci i pedagogové naučili pracovat v internetovém prostředí Office365 – MS Teams a rozšířili své znalosti také ve školním systému EduPage. Online výuka ovšem nebyla pouhým výkladem dané látky, ale žáci se zapojovali do aktivit, které zpestřovaly, motivovaly a vedly k zlepšování se dovedností a schopností jich samotných. Realizovali jsme také online či offline projektové dny na různá témata, pro žáky i děti byla připravena hra v přírodě či se mohli zapojit do úklidu svého města při příležitosti Dne Země. Výjimkou nebyly ani výzvy z tělesné výchovy. Krásné fotografie či videa dostávali učitelé od svých žáků i z ostatních výchov či pokusů z fyziky, chemie, přírodopisu. Ve spolupráci s Oblastním muzeem a galerií Most proběhlo pokusné ověřování projektu Panoráma starého Mostecka, kterého se naši žáci zúčastnili a pomocí 3D brýlí a virtuální reality se mohli procházet po starém Mostě.

Vzhledem k tomu, že zápis budoucích prvňáčků letos neprobíhal tradičním způsobem, rozhodli jsme se dodatečně uskutečnit den otevřených dveří, který byl především určen budoucím žákům naší školy. Pedago-

gové pro děti připravili mnoho aktivit – chemické a fyzikální pokusy, jednoduché početní operace, pohybovou zdatnost, výukové programy na počítači, práci na tabulkách i interaktivní tabuli, výrobu cukrové vaty apod.

Během uzavření školy se nám podařilo zmodernizovat třídu školní družiny a také jsme zakoupili novou interaktivní tabuli do třídy budoucích prvňáčků. Získali jsme finanční prostředky z IROP, které jsou určeny na vybavení školních dílen. Vše je již v plném proudu a realizace tohoto projektu proběhne během letních prázdnin. Dále čekáme na hodnocení projektu z ministerstva financí, díky kterému bychom mohli opravit střechu pavilonu a tento objekt zateplit. Po prázdninách již žáci budou moci plnohodnotně využívat nově vybudované sportovní hřiště, kterému chybí dodělat již pouze ochranné síť.

V omezeném provozním režimu jsme se snažili být platní také široké veřejnosti a pomáhali ve škole seniorům s registrací na očkování.

Během uzavření škol se někteří naši žáci účastnili vědomostních soutěží a olympiád, kde největším úspěchem bylo 1. místo v Geologické olympiádě a 3. místo v Matematické olympiádě 5. tříd.

Rádi bychom touto cestou poděkovali všem rodičům, zákonným zástupcům, babičkám, dědečkům a dalším, kteří během tohoto výjimečného školního roku byli pro děti a žáky oporou a podporovali je.

Děkujeme za spolupráci a přejeme krásné letní dny.

Klára Křivánková

Zápis po zápise Den otevřených dveří

V termínu plánovaného zápisu do školy nedovolila epidemiologická situace účast dětí, a tak ve čtvrtek 10. 6. 2021 proběhla v ZŠ a MŠ v Horním Jiřetíně akce s názvem Zápis po zápise – Den otevřených dveří.

Po úvodní třídní schůzce rodičů budoucích prvňáčků se děti spolu s rodiči vydaly na prohlídku školní budovy. V přízemí si prohlédly současnou první třídu a zkusily si na písmenkovém koberci prověřit, která písmenka abecedy už znají. V prvním patře prošly postupně třídy vyšších ročníků, kde si p. učitelky pro ně připravily krátké ukázky z výuky matematiky i prvouky. Děti si mohly vyzkoušet práci s interaktivní tabulí, s tablety apod. Snad největší zájem vzbudily u dětí pokusy v učebně chemie. Na půdě si prohlédly zcela novou učebnu informatiky. Ve školním pavilonu v kuchyňce mohly ochutnat cukrovou vatu a také nakouknout do školní knihovny.

Děti si svůj náhradní zápis užily a v září se už do školy moc těší.

Irma Vaňková
Foto: ZŠMŠ

Otevírání zubní ordinace po MUDr. Ramešové

Fresh Dent s.r.o.
Otevírat se bude od 12. 7. 2021
Tel. číslo do ordinace: 797 828 777
e-mail: michal.spenik@gmail.com

Ordinační hodiny :

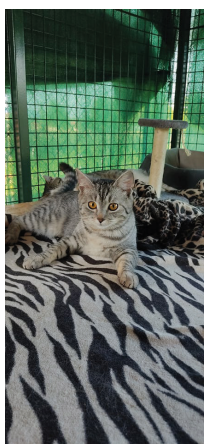
Po 8:30–16:00
Út: 8:30–16:00
St: 8:30–12:00, 13:00–18:00
Čt: 8:30–16:00
Pá: 8:30–13:00

Každý, kdo bydlí v Horním Jiřetíně a Černicích, nebude odmítnut.

Spolek Stella oslavil první narozeniny

1. března oslavil spolek Stella SHK první narozeniny. Mnoho se za ten rok událo a změnilo. Rozšířili jsme naše služby a změnili dodavatele obědů. Jednou týdně vozíme nákupy z Tesca dle seznamu, vozíme seniory k lékaři v obci, ale i do Litvínova či Mostu. Pomáháme s úklidem (mytí oken), sekáním zahrady, skládáním uhlí apod. V srpnu plánujeme na hornojirětinské pouti postavit stánek, kde budeme občany informovat o našich službách. Spolek Stella

vznikl na základě potřeb seniorů a jen ti určují, jaké služby jim budou nabízeny. Snažíme se vyjít všem vstříc. Před několika dny jsme řešili případ, kdy paní XY odvezla záchranka do nemocnice a doma zůstalo 5 koček a jeden pes. Vzhledem k tomu, že jsme byli o této skutečnosti včas informováni, zajistili jsme

krmení koček a venčení psa po dobu hospitalizace. Na této práci se účastnili dobrovolníci Václava Veselá, Zdeněk Novák a Krista Maštaliřová, pracovnice z nově vzniklého spolku Jiřetínský Mourek, který se stará především o bezprizorní kočky. Jeho hlavní úlohou je regulace volně žijících koček v Jiřetíně a Černicích formou kastrace. Díky depozitu, který vznikl minulý rok, můžeme ty kočky, které nelze vrátit zpět do lokality, umístit, a pokud jsou umístitelné, hledat jim nové majitele. Majitele hledáme i nově narozeným koťatům, která ovšem musí nejprve projít veterinární péčí. Jiřetínský Mourek funguje na principu darů, tedy kdo se chce podílet na krmivu, veterinární péči a kastracích, může formou buď jednorázového příspěvku, nebo trvalého příkazu pomoci. Číslo účtu: 298837777/0300

Ve stánku Stella o srpnové pouti budou dostupné bližší informace o Jiřetínském Mourku. Plánujeme den otevřených dveří v depozitu, kde je možné kočky a kocoury navštívit. Březost koček je v plném proudu a po odkojení koťat začneme odchytávat kočky na kastraci. Chceme díky mapě

lokalizovat místa výskytu, aby naše práce byla efektivní. K tomu potřebujeme pomoc občanů HJ a Černic. Pokud tedy víte o lokalitě koček nebo je krmíte, určitě se u stánku zastavte. Velice si vážíme pomoci města Horní Jiřetín, díky které můžeme podnikat tyto kroky vstřícně k lidem i zvířátkům.

Za spolek Stella SHK

Dagmar Svobodová, 737176940

Miluše Kolářová, 727 805 330

Miluše Tuchyňová

Alena Potluková

Za spolek Jiřetínský Mourek

Dagmar Svobodová, 737176940

Václava Veselá, 775 690 442

Květa Cibriková

Krista Maštaliřová

Foto: DS

Známá i neznámá místa v našem okolí

Pamětní kříž nad Jezeřím

Pro řadu z nás jde o neodmyslitelný a tradiční prvek nacházející se v krásných bukových lesích nad zámkem Jezeří. Řeč je o dřevěném pamětním kříži umístěném při lesní cestě z bývalých Albrechtic na Novou Ves v Horách. Mnoho lidí jej bez pochyby zná, málokdo však ví něco o jeho původu a události, která se na místě, kde je vztyčen, odehrála ...

Pamětní kříž nad Jezeřím, někdy také zvaný červený kříž, je dřevěným, zhruba tři metry vysokým křížem nacházejícím se při historické lesní cestě, vede k němu několik z kamene zbudovaných schodů. Byl vyroben a vztyčen v roce 1868 manželkou knížete Ferdinanda Josefa z Lobkovic jako připomínka tragické události, které se zde právě v polovině 19. století odehrála.

Kolem roku 1850 totiž vyrazila dvojice dětí (bratr a sestra) z návštěvy od babičky z Nové Vsi zpět domů do Dřínova. Poté co ušly kus cesty, přihnala se silná sněhová vánice, která je dezorientovala. Děti tak sešly z cesty a dlouze bloudily po lese. Vyčerpaný únavou se snažily skrýt a odpočinout, avšak nepřízeň počasí byla nad jejich síly a stála je život. Jejich mrtvá těla byla po několika dnech nalezena právě tam, kde dnes stojí krásný dřevěný kříž.

Kříž byl během své existence několikrát nahrazen kopií, naposledy se tak stalo na počátku nového tisíciletí, jelikož předchůd-

ce současného kříže byl vandaly zapálen. Několikrát se tak měnila i jeho podoba, ale stále upomíná na tu již takřka dvě století starou nešťastnou událost.

Ke kříži se dostaneme nejlépe po zelené turistické značce ze zámku Jezeří, popřípadě z bývalých Albrechtic část cesty po modré turistické značce a cestou na Novou Ves v Horách.

Nedaleko kříže se nachází další zajímavá místa. Jsou jimi keltské obětiště z doby bronzové a opevnění švédské armády z třicetileté války. Těmto místům se budeme určitě věnovat v některém z dalších článků.

Tomáš Buřt

Foto: TB

Zdroje: Kouzelný svět, Leo Jan Konečný
rangihoa.sweb.cz

Okénko do knihovny

Naše knihovna i přes přísná pandemická nařízení v podstatě fungovala celou zimu i jaro. Sice musela být pro své čtenáře velmi omezená, ale přesto se ke svým milovaným knížkám dostali. Půjčování probíhalo na základě objednávky jednotlivých čtenářů. Ti buď zavolali, nebo napsali e-mail panu Jiřímu Benešovi, který mi tlumočil přání. Já jsem připravila knížky a pan Beneš je objednavateli dovezl. Toto bude fungovat vždy, pokud by se v nějaké podobě situace opakovala. Je nás mnoho, kdo si neumí život bez knížek představit, a je proto důležité mít k nim stále přístup. Knihovnu jsem doplňovala průběžně i přes její uzavření novými tituly, které tu na vás čekají. Knížky jsou už zpracované a zařazené do fondu. Jedná se především o detektivky, společenské romány, thrillery a knížky plné romantiky. Jen bych ještě doplnila: nyní se půjčuje už od května normálně v úterý a ve čtvrtek od 14 do 17 hodin. Ale nyní jen do konce června. Poté se knihovna otvírá opět jako vždy hned po jiřetínské pouti v těchto uvedených dnech i časech.

Zůstaňte své knihovně věrní, moc se na vás všechny těším.

Jarmila Křížová

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Covid školy neskolil, rozvolňování vítají všichni

V době epidemie se školy, učitelé, ale i žáci a jejich rodiny, naučili mnohé. Přesto se už všichni těší na rozvolnění. Pauza v prezenční výuce byla dlouhá, a proto ani sebelepší technologie nepomohou učitelům udržet žáky u počítačů. Člověk je tvor společenský a rozvoj sociálních dovedností a kontaktů je zejména pro žáky klíčový. „Délka distanční výuky se u některých dětí odráží ve snížené motivaci žáků a ovdnutí pozornosti při výuce. Je proto dobře, že nastává doba pomalého, ale snad jistého rozvolňování,“ sdělila Veronika

Knoblochová, vedoucí Odboru školství a sociálních věcí města Litvínova. Objevila se i pozitivita, jako například zlepšení technologického vybavení škol, zvýšené digitální kompetence pedagogů ve výuce nebo lepší organizace výuky, dodala Knoblochová.

Neobvyklé době se také snažil přizpůsobit i projekt zaměřený na spolupráci škol s názvem Místní akční plán pro rozvoj vzdělávání II v ORP Litvínov. „Prosítování škol a jejich spolupráce je pro nás prioritou“ sdělila Monika Růžicková, manažerka projektu. „Proto jsme se snažili být pro školy přínosem i v této době. Naši pracovníci zaslali ředitelům a pedagogům tipy na zlepšení dálkové výuky, akce zaměřené na posílení digitálních kompetencí učitelů nebo jsme průběžně mapovali jejich potřeby, které s výukou souvisí. Zjištěné skutečnosti jsme pak sdíleli napříč celým systémem základních a mateřských škol na Litvínovsku,“ dodala. Pracovníky škol čeká po úplném uvolnění řada prezenčních vzdělávacích akcí, o které si vedení škol řeklo v době před covidem.

Veškeré aktivity jsou realizovány díky projektu „Místní akční plán rozvoje vzdělávání II pro ORP Litvínov,“ (CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0011095).

Více informací o projektu: <http://www.masnadeje.cz/projekty/mistni-akcni-plan-rozvoje-vzdelavani-ii-pro-orp-litvinov/>

Návštěva senátorů v Horním Jiřetíně

foto: Miloš Štáfek

Osobnost

Evžen Hönig

Mezi významné osobnosti spojené s nedávnou historií našeho domova nepochybně patří lesní rada Evžen Hönig. Narodil se 9. 5. roku 1875, tedy v době, kterou považujeme za vzdálenou minulost, přesto však jsou mezi námi stále lidé, kteří pana Höniga osobně znali a s úctou na něho vzpomínají. Dožil se totiž požehnaného věku 92 let. Roku 1894 vstoupil do služeb Mořice knížete z Lobkovicz jako projektant lesní dopravní infrastruktury Jezeřských lesů a přestěhoval se na Jezeří, které pak už nikdy neopustil.

Evžen Hönig byl neobyčejný člověk renesančního typu. Zajímal se o různé vědní obory, ale vynikal zejména v matematice, kterou dovedně aplikoval na přírodu. Již ve 30. letech minulého století (!) sledoval negativní dopady průmyslových exhalací na zdravotní stav zdejších lesů a zabýval se výpočtem ztrát na takto poškozených porostech, čímž předběhl dobu o několik desítek let. Své závěry již tehdy publikoval v odborných časopisech.

Hönig byl velkým znalcem přírody Krušných hor i podhůří, znal téměř každý strom od Žeberku až po Mariánské Údolí. Jeho osobní vzpomínky na dobu, kdy ještě na zámku sídlila knížata z Lobkovicz, zaznamenal v 50. a 60. letech minulého století pan Leo Jan Konečný, někdejší kastelán na Jezeří. Tyto vzpomínky, doplněné o řadu místních pověstí, byly publikovány v krásné knize *Kouzelný svět (Vzpomínky na Jezeří)*, která byla vydána v roce 2018.

Dnes, kdy se vedou četná jednání o zastavení holosečné těžby v Jezeřských lesích a o vyhlášení plošné ochrany těchto lesů, je velmi inspirativní přečíst si o hospodaření v lesích za Lobkoviczů. Pan Hönig vyprávěl panu Konečnému, že první věc knížete, když přijel na Jezeří, byla vyjet do hor na místo, odkud bylo možné přehlédnout větší část Jezeřských lesů a zjistit, zda nejsou někde „vykousány“. „Běda nám,“ líčil pan Hönig, „kdyby svým triedrem objevil nějakou díru, která by mohla nahrát spádovému větru.“ V knize se uvádí i další podobný příklad péče šlechtických majitelů o lesy: „Rada Hönig byl jednou striktně povolán na zámek a musel kněžně složit účet, proč dal pokácet jistý buk při cestě, který překážel přibližování. Holoseče toho času Jezeří neznalo. Stromy mýtného stáří či potřebné kusy se vybíraly z porostů jednotlivě...“ Jaký propastný rozdíl oproti dnešní nešetné těžbě.

Pan Evžen Hönig žil až do svých posledních dnů v roce 1967 v malém domku v jezeřském podzámčí, v sousedství tzv. Gluckovy hájovny. Oba objekty byly bohužel zcela zbytečně zbořeny za minulého režimu v roce 1983.

Vladimír Buřt

Klub seniorů Horní Jiřetín a Černice

V posledních Jiříkovinách jsem ještě nemohla napsat nic o jakékoliv změně v činnosti klubu seniorů Horní Jiřetína a Černice. Doba a podmínky pandemie to nedovolily. Od té doby se staly mnohé změny, zejména v řadách různých ministrů, měnily se příkazy, tím i různé podmínky, ale přeci jenom se během doby mnohé uvolnilo. Začali jsme doufat v lepší časy, ale scházet se jako dříve jsme ještě nemohli. Protože letos nebyly žádné požadavky na hrabání na zámku, byly tam jen dvě z nás, paní Buřtová a paní Brunclíková. Rádi jsme také splnili přání paní kastelánky, kterým byla oprava a natření laviček na zámku – toho se ujal pan Buřt starší. Uvolnily se konečně nějaké termíny

z minulého roku na pobyt v lázních, například pokud jde o Lázně Evženie v Klášterci nad Ohří, kde bylo pět našich členů. Konečně něco pozitivního. Konečně jsme se mohli sejít v „naší klubovně“ v restauraci Pod Lesem, pochopitelně za dodržování daných podmínek. Snad již brzy budeme moci vyjet za krásami naší vlasti a plnit vše, co jsme si naplánovali. Trvá to již dlouho, ale nenechme se otrávit řečmi, zbytečně se nerozčilujeme. Co mají říkat tam, kde se přehnalo tornádo a bralo i životy. Těšíme se na každé nové ráno s tím, že snad není poslední. Všichni všem přejeme hlavně zdraví! A těšíme se na setkání.

Evža Strítěská

Děti oslavily Silvestra i Velikonoce

Ještě před prázdninami hned dvakrát naplno ožilo koupaliště v Horním Jiřetíně. Návštěvníky tam lákaly programy Hurá akce a Hurá prázdniny. Na první akci mohli děti i dospělí dohnat celý kulturní rok. Odpoledne totiž slibovalo Silvestr, Velikonoce nebo Vánoce, zkrátka všechno, o co lidé v posledním roce přišli. Děti se dočkaly i nadílky od Mikuláše, samozřejmě nechyběli ani čerti nebo anděl. A večer se myslelo i na dospělé, které bavila retrozábava. A koncem června pro změnu děti přivítaly léto a prázdniny na akci Hurá prázdniny. Té sice počasí příliš nepřálo, co chvíli ji navštěvoval mírný déšť, přesto i tady byla účast hojná. „Jsme moc rádi, že jsme se po dlouhé době mohli na koupališti nebo v Černicích vidět. Děkuje- me všem, kteří pomáhali poslední tři spo-

lečenské události vytvořit, a děkujeme též návštěvníkům za skvělou atmosféru! Teď už se zase můžeme těšit třeba na letní kino, hudební večery nebo pout,“ okomentoval za město Jiří Beneš.

Bas

Foto: Ibra Ibrahimovič

V Černicích se běhalo i hrálo

Dětský den v Černicích se vydařil na výbornou. Nechyběly tradiční koblihová soutěž, pohádkový les nebo soutěže. Na hřišti si děti mohly také zaskákat v nafukovací atrakci nebo něco postavit z XXL stavebních kostek. Programu pro děti předcházela Běh o pohár starosty, v němž malí i velcí zkusili svou rychlost. Jako obvykle byl závod velmi zajímavý i velkým věkovým rozpětím od roku 0 do 77 let. S pohárem starosty letos odcházela Ladislav V., který dvanáctistovku zaběhl v čase 4:32.

Bas

Foto: JB

Infocentrum Horní Jiřetín a Černice 2021

na adrese Havlíkova 49, vedle bankomatu ČSOB

Otevírací doba:

(červen-září)

PO: zavřeno

ÚT: 9:30–12:00 / 12:30–15:30

ST: 9:30–12:00 / 12:30–15:30

ČT: 9:30–12:00 / 12:30–15:30

PÁ: 9:30–12:00 / 12:30–15:30

SO: 9:30–12:00 / 12:30–15:30

NE: 9:30–12:00 / 12:30–15:30

(říjen)

pouze víkendy

www.hornijiretin.cz
+ 420 412 375 024

Bezmála dvacet nových občánků letos v červnu přivítali zástupci města v obřadní síni MěÚ Horní Jiřetín.

Foto: Ibra Ibrahimovič

Jezeří na známce

**Hana Krejčová,
kastelánka Státního zámku Jezeří**

„Z historického hlediska se jedná o na-prosto úžasnou zprávu. O zámku se ještě donedávna příliš nevědělo a teď, když má Jezeří vlastní poštovní známku, ukazuje se, že se jedná o významný posun tohoto historického objektu. Jezeří si další zviditelnění bezpochyby zaslouží. Ráda bych poděkovala všem zúčastněným, zejména pak Českojiretínskému spolku, který stojí za iniciativou vzniku poštovní známky.“

